

Započtení pohledávky a zastavení výkonu rozhodnutí

Zastavení exekuce z důvodu započtení může být důvodem zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., jestliže vymáhaná pohledávka zanikla v důsledku započtení vzájemné pohledávky po vydání vykonávaného rozhodnutí. Jestliže byla exekuce již provedena, je třeba řízení o návrhu na zastavení exekuce zastavit. Dojde-li započtením k zániku vymáhané pohledávky před vydáním vykonávaného rozhodnutí, jde o důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. V takovém případě není provedení exekuce na překážku jejímu zastavení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 26 Cdo 1663/2015, ze dne 22.9.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné LEDOCOM, spol. s r. o., se sídlem v P., zastoupené Mgr. P.B., advokátem se sídlem v P., proti povinné Mc TREE a. s., sídlem v P., zastoupené JUDr. K.B., advokátem se sídlem v P., pro 1 919 798,37 Kč s příslušenstvím, o zastavení exekuce, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 73 EXE 1247/2012, o dovolání povinné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. listopadu 2014, č. j. 62 Co 377/2014-190, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. listopadu 2014, č. j. 62 Co 377/2014 -190, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 19. května 2014, č. j. 73 EXE 1247/2012-179, se ruší a věc se vrací obvodnímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 9 zastavil usnesením ze dne 19. 5. 2014, č. j. 73 EXE 1247/2012-179, řízení o návrhu povinné na zastavení exekuce, nařízené usnesením ze dne 24. 4. 2012, č. j. 73 EXE 1247/2012-21, jejímž vedením pověřil soudního exekutora JUDr. Ing. Petra Kučeru, Exekutorský úřad Kladno. Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů. Uzavřel, že exekuce již skončila vymožením pohledávky ke dni 8. 8. 2012, že došlo současně k zániku pověření soudního exekutora, a proto je třeba postupovat podle § 104 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2013, za použití § 52 odst. 1 zákona č. [120/2011](#) Sb., exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012. K situaci došlo tím, že předchozí návrh povinné na zastavení exekuce byl pravomocně zamítnut, nicméně Nejvyšší soud rozhodnutí obvodního i odvolacího soudu usnesením ze dne 20. 2. 2014, č. j. 21 Cdo 3439/2013-171, zrušil a věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení, v mezidobí však došlo k vymožení pohledávky.

Městský soud v Praze napadeným rozhodnutím usnesení obvodního soudu potvrdil a žádnému účastníkovi nepřiznal náhradu nákladů. Dodal, že k provedení exekuce došlo v průběhu řízení o dovolání povinné proti usnesení, kterým byl zamítnut její návrh na částečné zastavení exekuce (co do částky 1 344 617,67 Kč). Soudní praxe se ustálila na závěru, že existence nařízeného a trvajících výkonu rozhodnutí je zvláštní podmínkou řízení o návrhu na jeho zastavení. Vymožení pohledávky má za následek zánik exekuce jako celku. Proto obvodní soud postupoval správně, když řízení dle § 104 o. s. ř. zastavil.

Povinná v dovolání namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Podle jejího názoru nebylo dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu řešeno, zda

vymožení pohledávky vede k zániku exekuce, a tedy k nemožnosti rozhodnout o návrhu na zastavení exekuce. Dle jejího názoru měl odvolací soud exekuci částečně zastavit dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. a měl se řídit právním názorem vyjádřeným v předchozím rozhodnutí Nejvyššího soudu. Výklad odvolacího soudu je též v rozporu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06, podle kterého se považuje za vhodné, aby soudy zastavovaly řízení dle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., zanikne-li pohledávka v průběhu exekuce splněním (dle dovolatelky per analogiam též při vymožení). Dále uvádí, že dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. března 2013, sp. zn. 21 Cdo 1840/2013, nemá vymožení pohledávky, jejího příslušenství a nákladů exekuce paušálně za následek zánik exekuce (jako celku). Z takové situace vyplývá pouze zánik pověření exekutora dle § 51 písm. c) ex. řádu a nelze z ní dovodit též zánik exekuce. Má za to, že se dostala do nerovné pozice, kdy se aktivně domáhá částečného zastavení exekuce, nicméně tato je provedena dříve, než je rozhodnuto o návrhu na zastavení exekuce (v tomto případě o mimořádném opravném prostředku). Nerovnost spočívá v postavení nemajetných a majetných dlužníků, kdy u solventních se pohledávka vymůže před rozhodnutím, zatímco u nemajetných nikoliv. Navrhuje, aby dovolací soud zrušil rozhodnutí Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (srovnej část první, čl. II, bod 7. zákona č. [404/2012](#) Sb. a dále část první, čl. II, bod 2. zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále jen o. s. ř. Přitom dospěl k závěru, že dovolání je přípustné, neboť v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena otázka, zda provedení exekuce vylučuje její zastavení z důvodu započtení pohledávky.

Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.). Takové vady se však z obsahu spisu nepodávají.

Dovolání je důvodné.

Právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (práva hmotného i procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 51 písm. c) zákona č. [120/2001](#) Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „ex. řád“) pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže pohledávka, její příslušenství a náklady exekuce byly vymoženy.

Podle § 52 odst. 1 ex. řádu nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané, ledaže byl tento výkon rozhodnutí již proveden; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku.

Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. bude výkon rozhodnutí zastaven, jestliže je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

Nejvyšší soud v usneseních ze dne 14. prosince 2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004, a ze dne 25. ledna 2007, sp. zn. 20 Cdo 1886/2006, dovodil, že existence nařízeného a trvajícího výkonu rozhodnutí je zvláštní podmínkou řízení o návrhu na jeho zastavení. Jestliže výkon rozhodnutí zanikl, k řízení o návrhu povinného na jeho zastavení podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. již nejsou

podmínky a toto řízení musí být podle ustanovení § 103, § 104 odst. 1 a § 254 odst. 1 o. s. ř. zastaveno. K tomuto právnímu názoru se Nejvyšší soud přihlásil i v usnesení publikovaném pod číslem 95/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i v usnesení ze dne 25. listopadu 2009, sp. zn. 20 Cdo 2325/2006, a dalších.

Naproti tomu v usnesení uveřejněném pod číslem 107/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek dospěl Nejvyšší soud k závěru, že soud zastaví exekuci i poté, co vymáhané plnění bylo vymoženo, jestliže se podkladové rozhodnutí nestalo vykonatelným (§ 268 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), a obdobně v usnesení ze dne 15. října 2008, sp. zn. 20 Cdo 4312/2007, jestliže podkladové rozhodnutí bylo po nařízení exekuce zrušeno (§ 268 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.). Zatímco § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. dovoluje exekuci zastavit tehdy, nebyla-li již provedena, uvedený předpoklad ze znění ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. nevyplývá a nelze ho dovodit ani výkladem. Provedení exekuce nařízené podle titulu, který zde nikdy nebyl, nebo titulu, který je způsobilý vykonatelnosti nabýt, ale dosud se tak nestalo, anebo titulu, který vykonatelnosti před nařízením exekuce pozbyl, a rovněž titulu, který byl po nařízení exekuce zrušen, totiž představuje neoprávněný zásah do majetkových práv povinného. Je-li najisto postaveno, že exekuce byla provedena na základě takového titulu, „může vymožené plnění být identifikováno s bezdůvodným obohacením“.

V usnesení publikovaném pod číslem 62/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyšší soud uzavřel, že je-li exekučním titulem notářský zápis se svolením k vykonatelnosti a domáhá-li se povinný zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. z důvodu, že oprávněný nemá na vymáhané (vymožené) plnění podle hmotného práva nárok, rozhodne soud o tomto návrhu povinného i poté, co pohledávka s příslušenstvím a náklady exekuce byly vymoženy. Jinak řečeno, provedení exekuce nebrání věcnému rozhodnutí o takovém návrhu povinného.

V souzené věci se povinná domáhá zastavení exekuce z důvodu započtení. To může být důvodem zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., jestliže vymáhaná pohledávka zanikla v důsledku započtení vzájemné pohledávky po vydání vykonávaného rozhodnutí. Jestliže však byla exekuce již provedena, je třeba řízení o návrhu na zastavení exekuce zastavit (srov. výše zmíněné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. prosince 2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004). Dojde-li však započtením k zániku vymáhané pohledávky před vydáním vykonávaného rozhodnutí, jde o důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. V takovém případě s ohledem na výše citované judikatorní závěry o možnosti zastavení exekuce i tehdy, byla-li již byla provedena, není provedení exekuce ani v tomto případě na překážku jejímu zastavení.

Domáhá-li se v této věci povinný zastavení exekuce z důvodu započtení, je nezbytné nejprve posoudit, zda je dán důvod zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) nebo § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.; v závislosti na tomto závěru je pak třeba řízení o návrhu zastavit nebo (došlo-li k zániku vymáhané pohledávky před vydáním vykonávaného rozhodnutí) exekuci zastavit podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.

Jestliže odvolací soud dospěl k závěru, že je třeba řízení o návrhu na zastavení exekuce z důvodu započtení pohledávky zastavit, aniž si vyjasnil, jaký důvod k zastavení exekuce je dán, je právní posouzení věci neúplné, a tudíž i nesprávné.

Nejvyšší soud tedy postupoval podle § 243e odst. 1, 2 o. s. ř. a napadené usnesení odvolacího soudu včetně usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)